DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

16. december 1999 *

I sag C-138/99,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent F. Benyon, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos C. Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

sagsøger,

mod

Storhertugdømmet Luxembourg ved direktør P. Steinmetz, Afdelingen for Juridiske og Kulturelle Anliggender, Udenrigsministeriet, som befuldmægtiget, 5, rue Notre Dame, Luxembourg,

sagsøgt,

* Processprog: fransk.

angående en påstand om, at det fastslås, at Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser efter Rådets direktiv 94/56/EF af 21. november 1994 om fastlæggelse af de grundlæggende principper for undersøgelse af flyvehavarier og flyvehændelser inden for civil luftfart (EFT L 319, s. 14), da det ikke har vedtaget de nødvendige love og administrative bestemmelser for at efterkomme direktivet,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.C. Moitinho de Almeida, og dommerne C. Gulmann (refererende dommer) og J.-P. Puissochet,

generaladvokat: F.G. Jacobs
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 14. oktober 1999,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 19. april 1999 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber anlagt sag i medfør af EF-traktatens artikel 169 (nu artikel 226 EF) med påstand om, at det fastslås, at Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser efter Rådets direktiv 94/56/EF af 21. november 1994 om fastlæggelse af de grundlæggende principper for undersøgelse af flyvehavarier og flyvehændelser inden for civil luftfart (EFT L 319, s. 14, herefter »direktivet«), da det ikke har vedtaget de nødvendige love og administrative bestemmelser for at efterkomme direktivet.

2 Ifølge direktivets artikel 12, stk. 1, skulle medlemsstaterne sætte de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet senest den 21. november 1996, og straks underrette Kommissionen herom.

3 Da Kommissionen ikke den 30. maj 1997 havde modtaget nogen meddelelse fra den luxembourgske regering om, at der var truffet foranstaltninger til gennemførelse af direktivet, tilsendte Kommissionen regeringen en åbningsskrivelse, hvori den i overensstemmelse med proceduren i henhold til traktatens artikel 169 opfordrede den til at fremsætte sine bemærkninger herom inden for en frist på to måneder.

4 Den 13. august 1997 svarede den luxembourgske regering, at gennemførelsesforanstaltningerne var under udarbejdelse.

5 Da Kommissionen ikke modtog yderligere oplysninger, tilsendte den Storhertugdømmet Luxembourg en begrundet udtalelse den 24. februar 1998, hvori den erindrede det om, at det var forpligtet til at gennemføre direktivet i national ret, og opfordrede det til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at opfylde disse forpligtelser inden to måneder efter meddelelsen af udtalelsen.

6 Den luxembourgske regering besvarede den begrundede udtalelse den 26. marts 1998 med at oplyse, at forslaget til den bekendtgørelse, der skulle gennemføre direktivet, var blevet godkendt af regeringen og for nylig forelagt til udtalelse for Conseil d'État, den kompetente brancheorganisation samt deputeretkammerets arbejdsudvalg.

7 Da Kommissionen ikke den 16. april 1999 havde modtaget nogen meddelelse fra den luxembourgske regering, som gav den grundlag for at antage, at der var truffet foranstaltninger til at gennemføre direktivet, besluttede den at anlægge nærværende sag.

8 Kommissionen har under sagen henvist til, at et direktiv ifølge EF-traktatens artikel 189, stk. 3 (nu artikel 249, stk. 3, EF) med hensyn til det tilsigtede mål er bindende for enhver medlemsstat, som det rettes til, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen, og at medlemsstaterne ifølge EF-traktatens artikel 5, stk. 1 (nu artikel 10, stk. 1, EF) skal træffe alle almindelige eller særlige foranstaltninger, som er egnede til at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, som følger af traktaten eller af retsakter vedtaget af Fællesskabets institutioner. Kommissionen tilføjer, at disse bestemmelser er bindende, hvorfor medlemsstaterne er forpligtet til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at gennemføre direktiverne i national ret inden for den fastsatte frist og straks meddele Kommissionen disse foranstaltninger.

9 Den luxembourgske regering har ikke bestridt, at den ikke har gennemført direktivet i national ret inden for den fastsatte frist. Den forklarer, at denne forsinkelse beror på en række proceduremæssige krav, og at lovforslaget er under forberedelse.

10 Herom bemærkes, at ifølge fast retspraksis kan en medlemsstat ikke påberåbe sig bestemmelser, fremgangsmåder eller forhold i sin nationale retsorden til støtte for, at forpligtelser og frister, der følger af et direktiv, ikke overholdes (jf. bl.a. dom af 14.9.1999, sag C-401/98, Kommissionen mod Grækenland, Sml. I, s. 5543, præmis 9).

11 Da direktivet ikke er gennemført inden for den deri fastsatte frist, må der gives Kommissionen medhold i den nedlagte påstand.

12 Det må derfor fastslås, at Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser efter direktivet, da det ikke har vedtaget de nødvendige love og administrative bestemmelser for at efterkomme det inden for den fastsatte frist.

Sagens omkostninger

13 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Storhertugdømmet Luxembourg tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Storhertugdømmet har tabt sagen, bør det pålægges at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

1) **Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser efter Rådets direktiv 94/56/EF af 21. november 1994 om fastlæggelse af de grundlæggende principper for undersøgelse af flyvehavarier og flyvehændelser inden for civil luftfart, da det ikke har vedtaget de nødvendige love og administrative bestemmelser for at efterkomme direktivet inden for den fastsatte frist.**

2) **Storhertugdømmet Luxembourg betaler sagens omkostninger.**

Moitinho de Almeida Gulmann Puissochet

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 16. december 1999.

R. Grass

Justitssekretær

J.C. Moitinho de Almeida

Formand for Tredje Afdeling